

Med Valdemar på jagt



Valdemar Madsen boede i Digehytten da han var dreng.
Han boede her i tre år fra han var 10 til 13 år, i årene 1947 - 50.
Valdemar boede her sammen med sin far, Markus og sin mor
Jette. Valdemar havde tre søskende, der hed Egon, Ulla og Niels.

Sammen med sin far gik Valdemar på jagt.



Valdemar
74 år.

Valdemar
står på Ribe
diget ved
Digehytten.

Fakta

Hvad er jagt?

Jagt er, når man går ud i naturen og jager og skyder et dyr.

I gamle dage gik man på jagt for at få mad på bordet.

I dag går man på jagt for at få mad på bordet og for at få en dejlig tur i naturen.

Jægerens udstyr



Jagt taske



Skridtstøvler

Før man opfandt vaders brugte man skridtstøvler. Nogle bruger dem endnu.



Hane Gevær

Jagt hund



Elefanthue

Flyver ikke af når man er på jagt og det blæser.



Når man går på jagt skal man have en hund med.

Hunden er god til at finde de dyr, der er blevet skudt, og så er hunden også jægerens bedste ven.

Lue

Luen er god, da den skærmer jægeren for vind og regn. Samtidig kan jægeren høre ænderne selv om det regner. Luen lukker altså ikke for jægerens hørelse.

Fakta

Kasse og tøndejagt ved Vadehavet.



På billedet her over: Tøndejagt

I 1950'erne brugte mange jægere ved Vadehavet kasser som skjul. En effektiv jagtform.

Man nedgravede først en stor kasse uden top og bund i havbunden. Man regulerede højden, så den kun havde kanten over vandoverfladen. Kassen fyldte man halvvejs med sand, så den blev nede. I kassen kunne jægeren sidde i skjul. For at lokke ænderne hen til kassen lavede man gerne lokkeænder.

Lokkeænderne lavede man af det tang man medbragte på vaden. Først brugte man tangen til at ligge geværet på imens man tømte kassen for vand. Så blev geværet ikke vådt. Dernæst lavede man lokkeænder af tangen.

Jægeren kunne skyde fra kassen indtil det atter blev højvande. Til tider og længere oppe af vestkysten har jægerne nedgravet tønder i stedet for kasser.

Kassejagten blev forbudt i 1982.

Fakta

Kamuflage

Hvis man kamuflerer sig, kan man tage tøj på eller have en pels på, der gør, at man ligner naturen omkring sig. Man kan for eksempel tage grønt tøj på, hvis man skal gemme sig i skoven.

Hvilken farve tøj vil du tage på ude på vaden? på stranden? i engen?

Kamuflage er en måde at gemme sig på.

Kan du selv finde på andre måder at gemme dig på i naturen?

Dyrenes kamuflage.



Her er det en edderfugl, der kamuflerer sig i græs og strå.

Jægerens kamuflage



Fakta

Jagtloven

Når man går på jagt, er der mange regler, man skal huske. Man må for eksempel ikke skyde alle dyr, man møder – det er kun nogle bestemte, man må skyde. Man må heller ikke skyde på dyrene, hvis de er alt for langt væk – så er der nemlig for stor risiko for, at man rammer ved siden af, så dyret bliver såret og lider. Det er også kun bestemte steder i naturen, man må skyde dyrene. Alle de regler er med til at passe på dyrene og naturen.

For at kende reglerne og for at få lov til at bruge et gevær og gå på jagt, skal man have et jagttegn*. Så lærer man, hvordan geværet virker, og hvordan man skal bruge det, så der ikke sker ulykker. Derudover lærer man alle dyrene at kende, og man lærer om naturen.

Alle reglerne er samlet i Jagtloven.

Jagtloven – Her kan vi læse lidt om, hvad der står i Jagtloven (omskrevet til børnehavebørn).

Loven skal passe på vildtet*, så der bliver ved med at være mange dyr og også mange forskellige slags dyr. Dette gør loven blandt andet ved at..

1. Passe på vildtet, især når de får unger
2. Passe på de steder, vildtet lever ude i naturen
3. Passe på vildtet, så de ikke lider og så typer af dyr, der ikke findes så mange af, ikke bliver skudt.

I gamle dage måtte man skyde flere dyr end man må i dag. Her i hæftet kan du se noget af vildtet ved Vadehavet. Nogle af dyrene måtte man skyde i gamle dage, men ikke i dag.

Svære ord:

* Vildt: alle slags pattedyr* og fugle, der lever frit i naturen.

* Pattedyr: dyr, der kan give mælk til deres unger og har pels.

* Jagttegn: en slags ”kørekort” til at bruge gevær.

Fakta

Fredede fugle ved Vadehavet



Knortegåsen



Silhuetter af fuglene



Knortegås



Gravand

Fakta

Jagtbare fugle ved Vadehavet

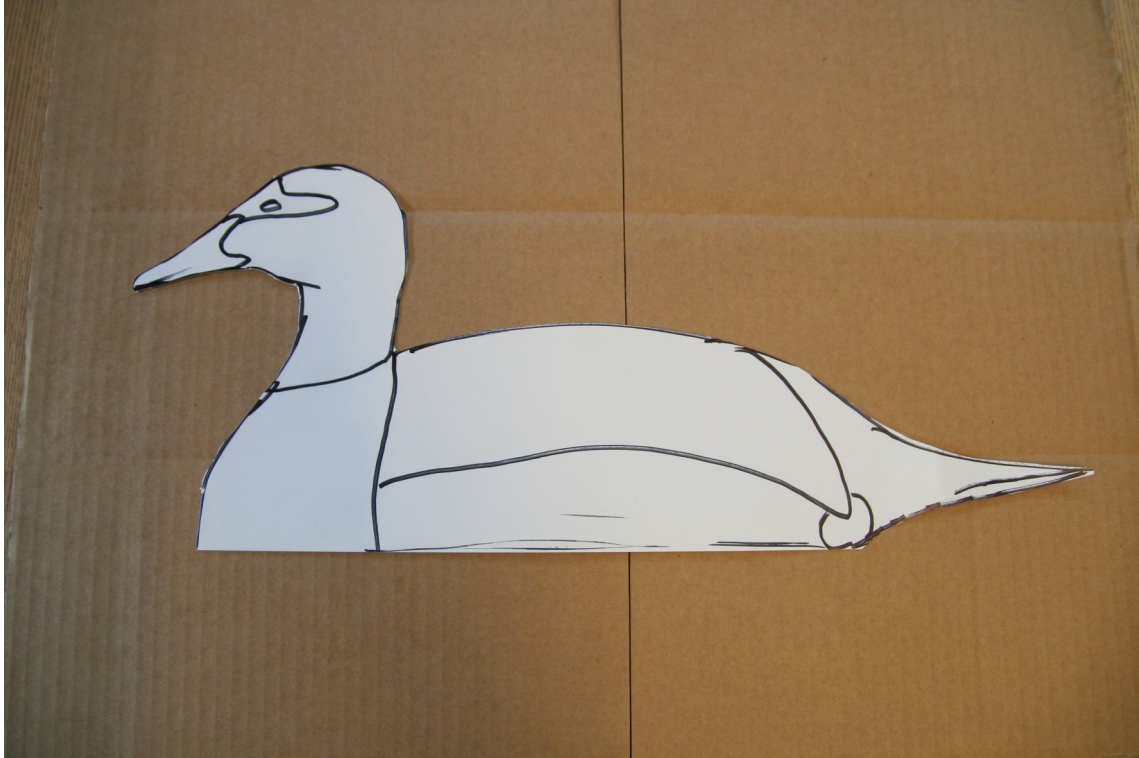


Edderfuglen

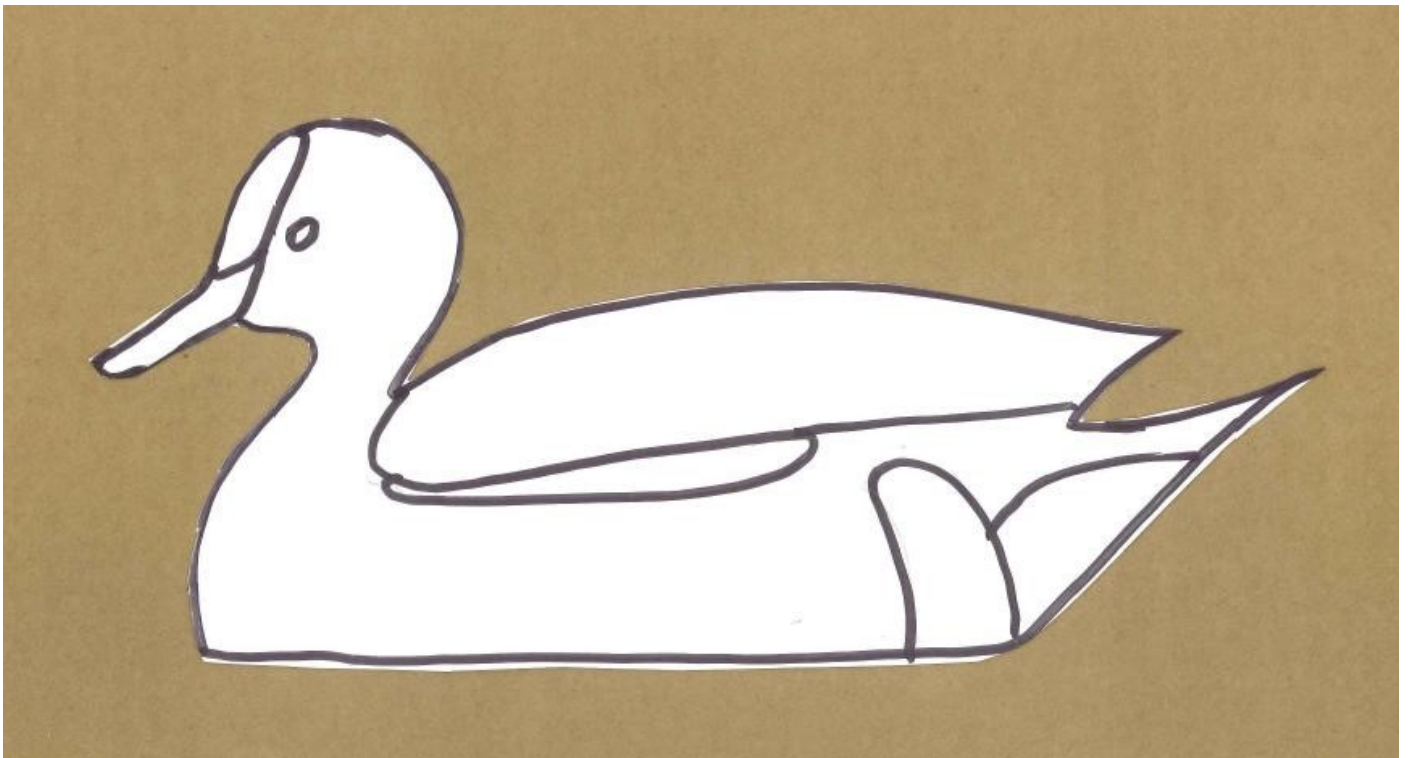


Pibeanden

Silhuetter af fuglene



Edderfugl



Pibeand

Fakta

Fugle ved Vadehavet



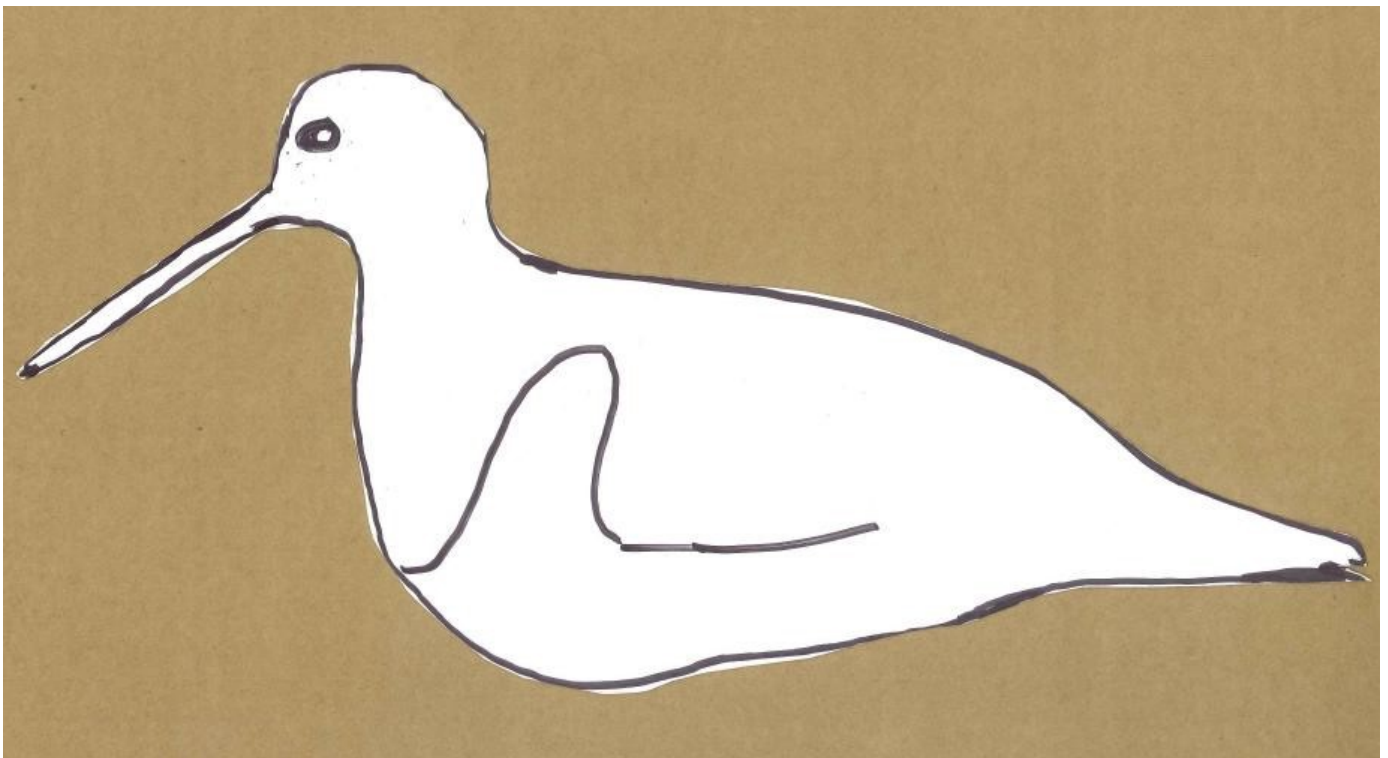
Regnspoven



Silhuetter af fuglene



Regnspove



Strandskade

Fakta

Fugle ved Vadehavet



Hættemågen

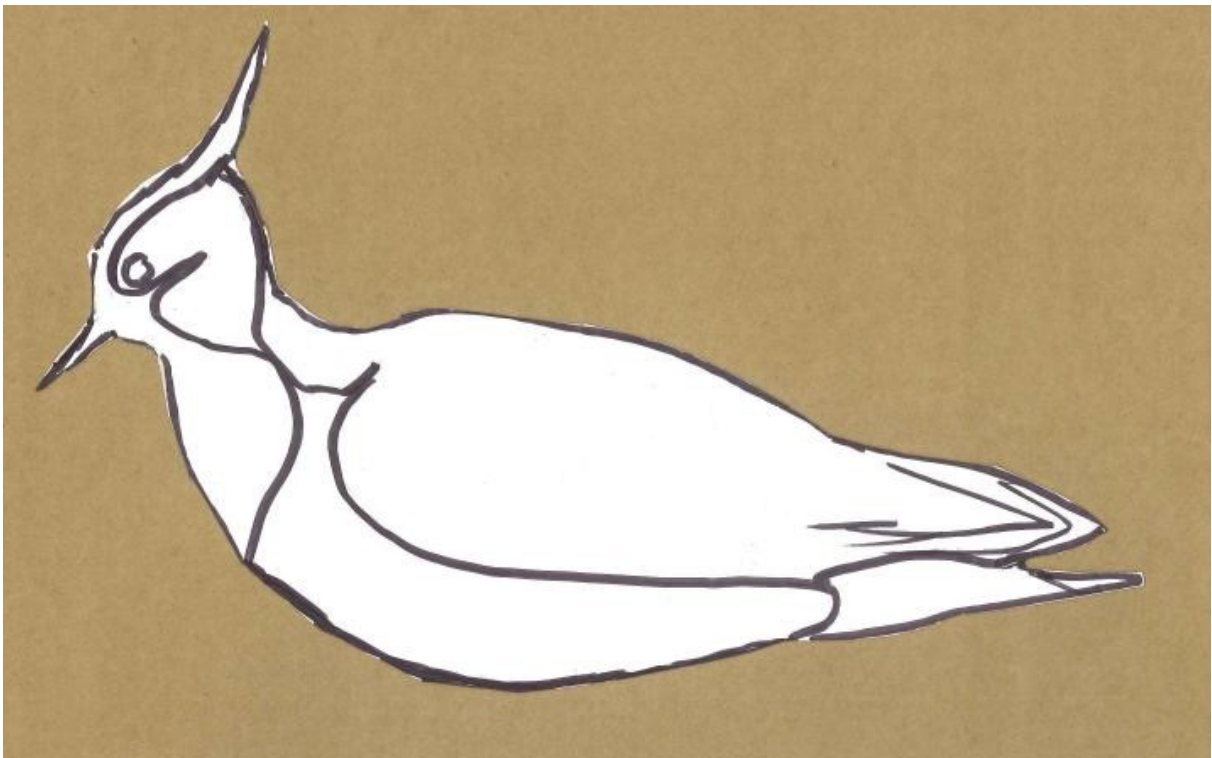


Viben

Silhuetter af fuglene

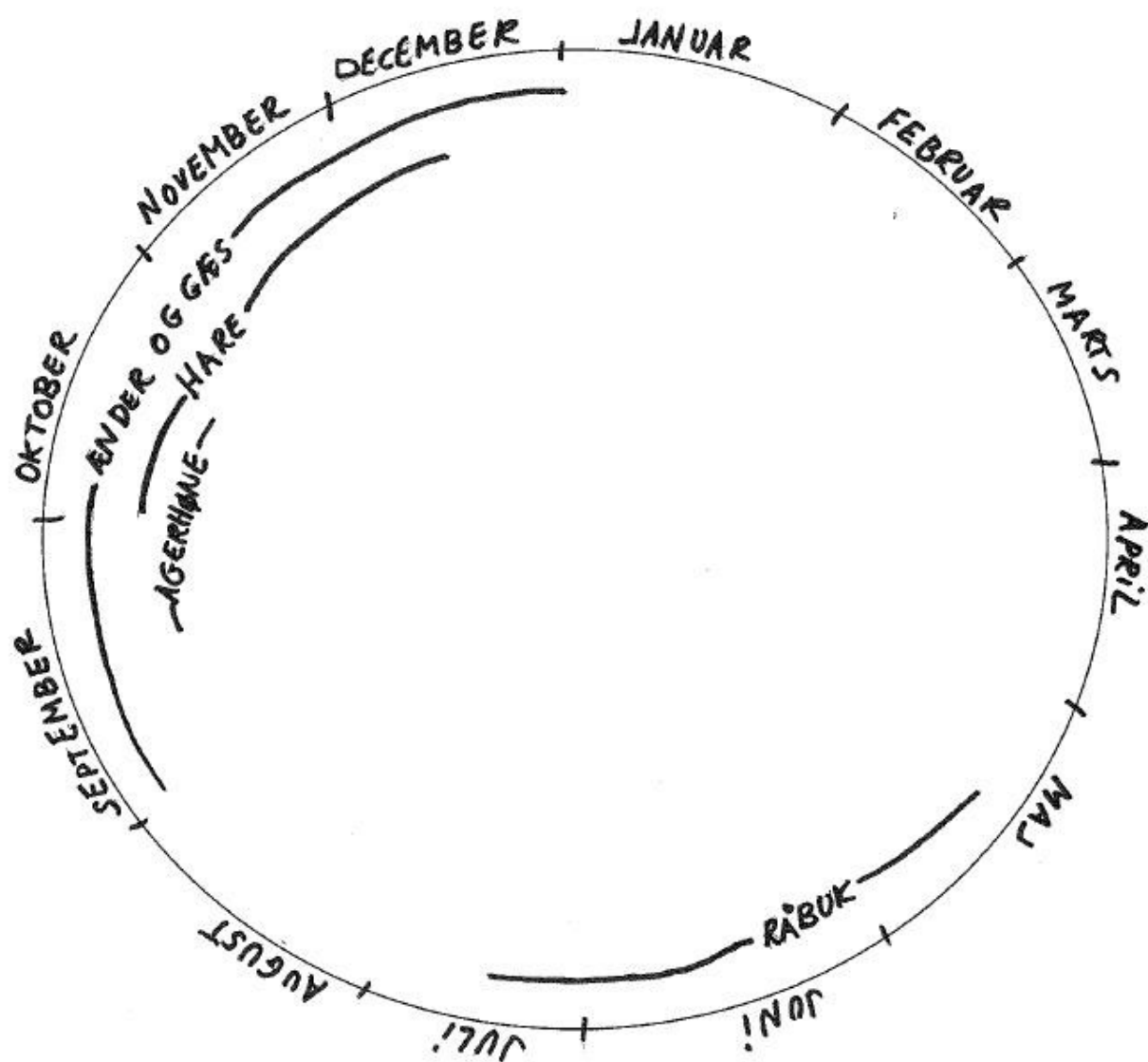


Hættemåge



Vibe

Jægerens Årstidshjul i dag



Jagt på land



Agerhøne



Råbuk



Hare

Hvad brugte jægeren sit bytte til?



And
Spiser du and til jul?

Har du andedun i din dyne?

Lokkefugle



Kulturhistoriske lege

Tønde jagten

Du skal bruge:

Trægevær
Elastik
En tønde
Lokkeænder
Silhuet dyr

Legen

Før du leger legen skal silhuet dyrene sættes i jorden et stykke fra tønden.

Tag dit gevær, din elastik og hop ned i tønden.

Elastikken fastgøres på geværet og du sigter på dit bytte.

Når du er klar skyder du.

Hop op af tønden og hent din elastik.

Legen gentages til ”du har mad nok til dig og din familie.”

Prøv dig frem hvor langt du kan sætte silhuet dyrene fra tønden og stadig kan ramme.

Kamuflage lege i skoven

Legen

Find ting i området som du vælger at bruge som kamuflage.

Find nu et sted i området hvor du vil gemme dig.

Leg gemme leg.

Besøg derefter gemmestederne og fortæl om dit gemme sted. Hvorfor valgte du dette sted?

Var det godt at gemme sig her? Eller var du for nem at finde?

Kulturhistoriske lege

Iagttagelse af fuglene

Gå en tur op på diget og kig ud over havet.

Kan du se nogle fugle?

Flyver fuglene?

Sidder fuglene stille?

Svømmer fuglene?

Spiser fuglene?

Prøv at lukke øjnene og lyt til fuglene?

Hvor mange forskellige fugle kan du se?

Ved du hvad fuglene du ser hedder?

Kan du finde fuglen her i hæftet?

Kan du lege at du flyver ligesom fuglene?

Kan du lege at du svømmer ligesom fuglene?

Kan du lege at du spiser ligesom fuglene?

Kan du finde fjer fra fuglene?

Fortæl en ven om de fugle du har set.

Kulturhistoriske sange

Nu er dagen fuld af sang

Nu er dagen fuld af sang
og nu er viben kommet.
Bekkasinen natten lang
håndterer elskovs trommen.
Plukke plukke dugget strå
plukke plukke siv ved å
plukke plukke blom-
ster

Af Jeppe Aakjær
Melodi Carl Nielsen.



Vibe

Bekkasin



På en grøn, grøn, grøn, grøn bakke-bakke top

På en grøn, grøn, grøn, grøn bakke –bakketop
Jeg så to hare komme,
Den ene spilled' fløjte, fløjte, fløjt,
Den anden slog på tromme.

Så kom en fæl, fæl jægers—jægersmand,
Han plaffed' ned den enen,
Og den anden, som man tænke, tænke kan, den følte sig så ene.
Folkemelodi.

I en skov en hytte lå

I en skov en hytte lå
nissen gennem ruden så
haren kom på lette tå
bankede derpå
Nisse hjælp mig i min nød,
skyder jægeren er jeg død
lille hare kom kun ind
ræk mig poten din

Jægeren kom til hytten hen
sig mig nisse lille ven
har du set en hare fin
her på marken din?
Nej Hr. jæger har jeg ej
rejs igen du blot din vej
jægeren vendte sig og gik,
haren ej han fik!

Jagtdagbog

Hvad oplevede du på din jagt?

Hvad så du?

Hvad hørte du?

Hvilke dyr skød du fra jagttønden?

Det er vores ide med dette hæfte at give børnene og dig lidt fakta om jagt og fugle ved Vadehavet.

Sammen arbejder vi med begreber, som børnene kan erfare ved den snak, I har ud fra de billeder og den korte tekst, I finder på faktasiderne.

Børnene kan sidenhen lege begreberne ind via de lege hæftet giver ideer til.

Hæftet er således delt op i et fakta-afsnit og et lege- og sangafsnit.

Bagest i hæftet finder du en jagtdagbog, som du og børnene kan anvende som refleksion.



Hæftet er udarbejdet af naturvejlederne i udviklingsgruppen ved Digehtten bestående af naturvejlederne ved MYRTHUE—Natur, Kultur & Læring:

Jan Ryttergaard,

Dorit Iversen,

Bodil Kristensen,

Tom Vestergaard

Og Anne Würtz Pedersen, Vadehavscenteret

Sommeren 2011.